

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2023

tijdvak 1

drama CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 t/m 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*
Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 Back to Oz

1 maximumscore 2

- spelgegevens: 1
wie/rol
wat/actie
waar/plaats
wanneer/tijd
waarom/motief

- beschrijving spelgegevens: 1
(wie/rol) weervrouw / Doortje en studiopersoneel
(wat/actie) De regisseuse verbetert Doortje. / Doortje is zenuwachtig /
maakt steeds fouten.
(waar/plaats) tv-studio
(wanneer/tijd) avond
(waarom/motief) Doortje kent haar tekst niet / wordt afgeleid door de
regisseuse.

Opmerking

De 'wat/actie' en de 'waarom/motief' moeten op elkaar aansluiten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

2 maximumscore 3

- soort vormgevingsmiddel met uitleg (twee van de volgende): 2
 - licht: Het licht wordt blauw. / Er is weinig licht. / Het wordt donker. / Er is ruis (door middel van projectie).
 - decor: Op de televisie zijn veel wolken te zien. / Op de projectie is een tornado / ruis te zien. / Decoronderdelen worden afgereden.
 - geluid: Er zijn spannende / vreemde (storm)geluiden te horen.
 - muziek: De muziek wordt steeds harder / steeds spannender. / Er zijn steeds meer instrumenten te horen.

Opmerking

Alleen als soort vormgevingsmiddel met uitleg juist is, 1 scorepunt toekennen.

- mise-en-scène (een van de volgende): 1
 - Iedereen draait rond met decoronderdelen.
 - Van iedereen staat stil / in een groep naar iedereen loopt (chaotisch) door elkaar.
 - Van iedereen loopt door elkaar naar iedereen loopt van het toneel af / naar een leeg toneel.

3 maximumscore 1

Het moment dat Doortje vraagt: “wat gebeurt er?” / zegt: “er gaat iets mis” / “mijn tekst is weg” / “er is een storm op komst” / “help” / “code rood.” / Het moment dat de storm op het scherm te zien is. / Het moment dat er spannende / vreemde (storm)geluiden klinken.

4 maximumscore 1

- kunstvorm met voorbeeld (twee van de volgende):
- beeldende kunst: de Munchkins / de voeten onder de presentatiedesk
 - muziek: de muziek op de achtergrond
 - film: de Munchkins
 - dans: de dansbewegingen van de handen

Opmerkingen

Alleen als twee kunstvormen met voorbeeld juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Hier worden de kunstvormen getoetst zoals die in de syllabus genoemd zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 2

voorbeeld fysiek spel met uitleg (drie van de volgende):

- strekt zijn hand uit naar Doortje: Een vogelverschrikker heeft een stijve arm (als een stok).
- onderbenen staan naar de zijkanten/gebogen: Een vogelverschrikker is slap / heeft geen spieren.
- rechterbeen staat gestrekt naar achteren: Een vogelverschrikker heeft een stijf been.
- hand gaat zwaar naar zijn hoofd: Een vogelverschrikker heeft geen spieren.
- staat (voorover)gebogen: Een vogelverschrikker is slap / heeft geen ruggengraat.
- schudt aan zijn benen (alsof hij het stro laat zakken): Een vogelverschrikker bestaat uit stro.
- ondersteunt zijn hoofd met zijn hand / ondersteunt zijn arm met zijn andere arm: Een vogelverschrikker heeft een slappe nek / arm.

indien drie voorbeelden met uitleg juist	2
indien twee voorbeelden met uitleg juist	1
indien minder dan twee voorbeelden met uitleg juist	0

6 maximumscore 2

- Uit de tekening moet blijken dat de kandidaat begrijpt dat de heks van boven wordt gefilmd

1

- totstandkoming projectie: Uit een juist antwoord moet blijken dat het beeld van de heks en het beeld van de maquette (afzonderlijk worden gefilmd en) allebei naar het projectiescherm worden gestuurd waar zij over elkaar worden geplaatst (waarna al het groen in het beeld van de heks wordt vervangen door het beeld van de maquette)

1

Opmerking

De green-screen-techniek hoeft niet begrepen te worden. Als een leerling beschrijft dat er twee beelden op elkaar zijn geplaatst, mag het antwoord goedgekeurd worden.

7 maximumscore 1

nee, want de muziek maakt geen deel uit van het verhaal / de heks hoort de muziek niet

8 maximumscore 1

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

De (grilligheid/kwaadaardigheid van de) heks wordt heel overdreven gespeeld.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 2

- uitleg truc (een van de volgende): 1
 - (Stro slaat het hoofd van de heks eraf:)

(uitleg) De actrice draagt een jas met een metalen geraamte dat rechtop blijft staan, terwijl ze haar hoofd naar voren buigt als Stro tegen haar hoofd slaat (door haar hand onder haar hoofd te houden, lijkt het net alsof ze het ‘losgeslagen’ hoofd vasthoudt).
 - (Het lichaam van de heks loopt zonder hoofd rond:)

(uitleg) (De actrice zit onder de kast met haar hoofd in de doos, terwijl er een andere acteur, verkleed als heks, achter de kast verstopt zat en gelijk opspringt.) Zijn/haar hoofd zit verstopt in een deel van het kostuum, waardoor het lijkt alsof het lichaam geen hoofd heeft.
- (effect) Het lijkt alsof het hoofd van de heks er echt afgeslagen wordt/is / de heks echt zonder hoofd rondloopt 1

10 maximumscore 1

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:
Een open doekje is spontaan applaus door de toeschouwers tijdens de voorstelling als blijk van waardering voor het getoonde.

11 maximumscore 1

- soort vormgevingsmiddel met uitleg (een van de volgende):
- kostuum: Het brillenglas blijkt groen te zijn.
 - attribuut: Ze zetten hun groene brillen af. / Het brillenglas blijkt groen te zijn.
 - licht: Het groene licht verandert in normaal licht.

Opmerkingen

Alleen als soort vormgevingsmiddel met uitleg juist is, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord als ‘kostuum: Ze zetten hun groene brillen af’ is onjuist, omdat de bril een attribuut is zodra je die afzet.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 3

- statusverlagende zin (twee van de volgende): 1
 - “ik had die brillletjes nog liggen van een ouwe truc”
 - “nou ja, die zijn wel echt groen hè”
 - “ik ben misschien een hele slechte tovenaar”
 - “maar ik ben geen slecht mens”
 - “dan moest ik me iets groter en beter voordoen dan ik ben”
 - “ik heb nog nooit iemand kwaad willen doen”
 - “(misschien kan ik jullie helpen) denk ik”

Opmerking

Alleen als beide zinnen juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

- mimiek, houding en gebaren 1
- manier van status verlagen (een van de volgende): 1

(mimiek) een van de volgende:

- trekt zijn wenkbrauwen op
- doet zijn mondhoeken naar beneden
- knijpt ogen dicht
- mondhoeken naar opzij/mond breed
- ogen wijd open
- mond open
- fronst zijn wenkbrauwen

(houding) een van de volgende:

- ineengedoken achter zijn bureau
- staat gebogen
- trekt zijn schouders op
- houdt zijn armen dicht tegen zijn lichaam
- kijkt om zich heen

(gebaren) een van de volgende:

- steekt zijn vinger(s) uit
- beweegt zijn handen om uit te leggen / zich te verdedigen
- knijpt zijn handen samen
- doet zijn handen open / afwerend omhoog

Opmerking

Als de kandidaat de drie non-verbale uitingsmogelijkheden niet kan noemen, maar wel een juiste manier van status verlagen kan benoemen, dan mag hieraan een scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 2

- (karaktertrek) grillig/wispelturig / onbetrouwbaar / wisselvallig/
veranderlijk/heeft stemmingen / dramatisch / gek 1
- Ze schakelt (bijvoorbeeld, een van de volgende): 1
 - van hard/gemeen / schijnheilig naar verbaasd / nieuwsgierig/
geïnteresseerd.
 - van verbaasd / nieuwsgierig/geïnteresseerd naar slijmerig / lief.
 - van slijmerig / lief naar bang.

Blok 2 Trojan wars

14 maximumscore 1

twee van de volgende:

- baas over alle goden: Hij draagt een gouden broek.
- baas over alle goden: Hij draagt schoenen met plateauzolen.
- baas over alle goden: De ballonnen verwijzen naar een kroon.
- hemel: Er zweven ballonnen boven zijn hoofd.
- hemel/bergtoppen: Op zijn kostuum zijn veertjes genaaid.
- hemel/bergtoppen: Op zijn hemd is de kop van een adelaar afgebeeld.

Opmerking

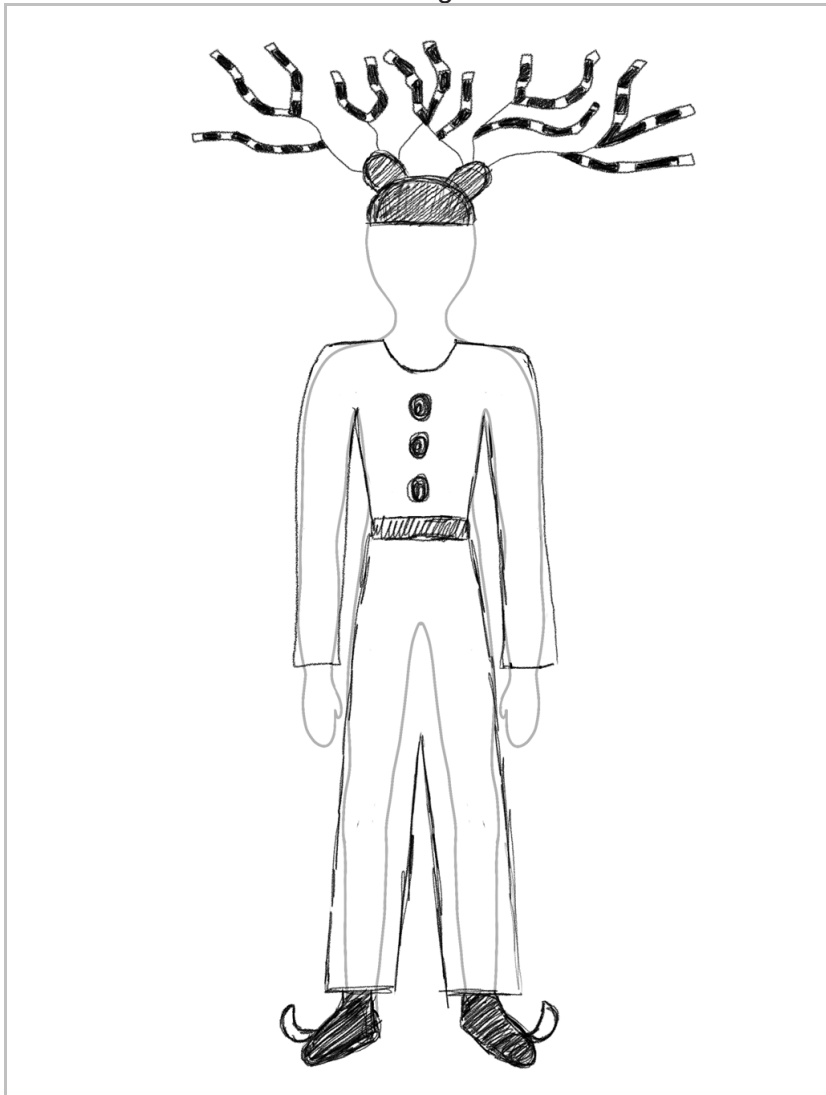
Alleen als twee antwoorden volledig juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 3

- De tekening moet een volledig kostuum zijn, van hoofddeksel tot en met de schoenen 1
- Het kostuum moet twee kenmerken van Artemis verbeelden (kies uit: maan, beschermer van dieren, boogschutter) 1
- De twee gekozen kenmerken moeten zijn uitgelegd 1

voorbeeldantwoord met tekening kostuum:

gekozen kenmerken met uitleg:

maan: Op de schoenen zijn halve manen bevestigd.

beschermer van dieren: Het hoofddeksel lijkt op een groot gewei van een hert.

Opmerking

Alleen als er een duidelijk verband is tussen het kenmerk en de uitleg mag een antwoord goedgekeurd worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 1

seksueel grensoverschrijdend gedrag/seksuele intimidatie/#MeToo
 uitleg: Apollo dringt zich op aan Cassandra, terwijl zij hem niet wil.

Opmerking

Alleen als thema met uitleg juist is, 1 scorepunt toekennen.

17 maximumscore 1

voorbeeld fragment 1 met uitleg:

Onder de acteurs bevinden zich mensen van kleur.

uitleg: Dit is inclusief, want er is een diversiteit aan mensen/acteurs.

ook goed: Een mannenrol wordt gespeeld door een vrouw (de actrice die Aphrodite speelt, speelt ook de rol van Agamemnon).

uitleg: Dit is inclusief, omdat het niet altijd belangrijk is of een rol door een man of een vrouw wordt gespeeld.

voorbeeld fragment 2: Een van de acteurs is een klein mens.

uitleg: Dit is inclusief, want er is een diversiteit aan mensen/acteurs in de samenleving.

Opmerking

Alleen als twee voorbeelden met uitleg juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

18 maximumscore 1

dubbelrol

19 maximumscore 1

Nee, de legerleider doorbreekt de vierde wand niet, omdat hij een denkbeeldige muur (vierde wand) schetst in zijn verhaal / hij naar de muur kijkt terwijl hij tegen zijn mannen praat / hij niet rechtstreeks tegen het publiek praat.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 2

- soort vormgevingsmiddel met uitleg (een van de volgende): 1
 - kostuum: Paris draagt een leren jasje / een rok / schoenen met plateauzolen. / Helena draagt gympen / glitterkleding (top en schoenen). / Menelaos draagt een soort American football schouderbescherming / een leren jasje.
 - grime en hairstyling: Paris heeft geblondeerd haar.

Opmerking

Alleen als soort vormgevingsmiddel met uitleg juist is, 1 scorepunt toekennen.

- voorbeeld van spel (een van de volgende): 1
 - Er is sprake van modern taalgebruik (luie reet / nagels laten verzorgen).
 - De relatie tussen Paris en Helena lijkt gelijkwaardig.

21 maximumscore 2

- functie (twee van de volgende): 1
 - informeren
 - overtuigen
 - overhalen
- De uitleg moet de volgende strekking hebben (twee van de volgende): 1
 - (informeren) dat er achter oorlog vaak andere motieven meespelen, die het publiek minder overtuigen van de noodzaak van de oorlog en die daarom geheim gehouden worden
 - (overtuigen) dat oorlog slecht en leugenachtig is en vaak gevoerd wordt om andere redenen dan de politici zeggen
 - (overhalen) om goed te luisteren en te lezen en te proberen de ware motieven achter het voeren van oorlog te weten te komen

Opmerking

Alleen als twee keer een juiste uitleg is gegeven, 1 scorepunt toekennen.

22 maximumscore 1

tragedie

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 1

twee van de volgende:

- Er zijn meerdere delen/afleveringen.
- Men kijkt vaak meerdere afleveringen achter elkaar.
- Men houdt pauze / eet tijdens of tussen de afleveringen.
- Je kijkt erg lang.
- Je wilt weten hoe het afloopt.
- Het verhaal is ingewikkeld en/of heeft veel verschillende lijnen.
- Door het lange kijken, raak je er steeds dieper in en kun je niet meer ophouden met kijken (verslavend effect).

Opmerking

Alleen als twee antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Blok 3 Undercover

24 maximumscore 1

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

Fictionalisering is het naspelen van ware gebeurtenissen / betekent dat het gebaseerd is op ware gebeurtenissen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

25 maximumscore 4

- tegenstelling door montage (een van de volgende): 1
 - De beelden van het landschap zijn lang / worden lang aangehouden, terwijl de beelden van drugs / het criminele milieu kort zijn / elkaar snel opvolgen / soms versneld worden afgespeeld.
 - De overgang wordt gemaakt door een harde knip tussen de beelden van het landschap en de beelden van drugs / van het uitgaansleven waar drugs worden gebruikt.

- tegenstelling door beweging van de camera: Tijdens de beelden van het landschap beweegt de camera heel rustig / steeds vanuit de lucht, terwijl de camera tijdens de beelden van het criminele milieu bijna niet beweegt 1

- soort vormgevingsmiddel met uitleg (twee van de volgende): 2
 - muziek: een schlager/volksliedje/langzame muziek in tegenstelling tot house/een snelle beat/sirenes
 - decor: bossen/weiden (zonder mensen) in tegenstelling tot party's/straat met politie / New York
 - licht: daglicht / gelijkmatig / wit/zacht licht in tegenstelling tot discolicht / flikkerend/gekleurd/koel licht
 - rekwisieten: geen rekwisieten in tegenstelling tot veel pillen

Opmerking

Alleen als soort vormgevingsmiddel met uitleg juist is en waarbij de uitleg bestaat uit een tegenstelling, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 2
twee van de volgende:

	citaat	stemtechniek	uitleg
–	“Hoe kan dat nou?”	volume	harder (bij “kan”)
–	“Hoe kan dat nou?”	toonhoogte	hoog (bij “kan”)
–	“Hoe kan dat nou?”	klemtoon	op “kan”
–	“Waarom leg je hem ook aan de ketting.”	tempo	snel
–	“Waarom leg je hem ook aan de ketting.”	toonhoogte	hoog (bij “waarom” / bij “ketting”)
–	“Waarom leg je hem ook aan de ketting.”	klemtoon	op “waarom”
–	“Je moet je afvragen waarom ze weglopen.”	tempo	versnelt
–	“Je moet je afvragen waarom ze weglopen.”	volume	harder (bij “waarom”)
–	“Je moet je afvragen waarom ze weglopen.”	klemtoon	op “waarom”
–	“Je moet je afvragen waarom ze weglopen.”	toonhoogte	hoog (de hele zin)

per juist benoemd citaat met bijbehorende stemtechniek en uitleg stemtechniek

1

27 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 2

- hoge status 1
- citaat met voorbeeld van denktekst (een van de volgende): 1
 - “Over wat? Er is nog niks gebeurd”: Met wat voor sukkel zit ik hier opgescheept?
 - “Wat is het plan voor vandaag?": Hij is wel oud: niet van die bank te branden!
 - “Hoe bedoel je? Ze zitten daar”: Ben ik nou met een kleuter op missie?
 - “Ben jij wel eens eerder op een camping geweest?": Jij snapt er niks van, kakker.
 - “Niet praten met je burens, dat is pas opvallend”: Volgens mij zit hij nog niet in z'n rol.

Opmerkingen

Alleen als citaat met denktekst juist is, 1 scorepunt toekennen.

Uit de denktekst moet Kims hoge status blijken.

29 maximumscore 2

karaktereigenschap met uitleg (drie van de volgende):

- hartelijk/blij: Ze laat Kim meteen binnen.
- babbelkous: Ze kletst de hele tijd.
- sentimenteel/hondenliefhebber/zorgzaam: Ze zorgt voor haar hondje.
- bezorgd/hondenliefhebber/zorgzaam: Ze is bang dat haar hondje naar buiten gaat.
- onhandig: Ze weet niet hoe de gereedschapskist open moet, maar hij staat open. / Ze weet niet wat er in de gereedschapskist zit.
- netjes: Ze zegt dat Kim niet op de rommel moet letten, maar het is heel netjes opgeruimd.
- behulpzaam: Kim mag een schroevendraaier lenen.
- vergeetachtig: Ze is zo aan het kletsen dat ze de schroevendraaier vergeet.
- afhankelijk: Ze laat klusjes over aan Ferry.
- achterdochtig: Ze zegt dat Ferry zegt dat hij werkt, maar waarschijnlijk in de kroeg zit.

indien drie karaktereigenschappen met uitleg juist 2

indien twee karaktereigenschappen met uitleg juist 1

indien minder dan twee karaktereigenschappen met uitleg juist 0

Opmerkingen

Als de uitleg bestaat uit een citaat uit het fragment waaruit een karaktereigenschap van Daniëlle blijkt, mag het antwoord goedgekeurd worden.

Een antwoord als ‘boos’ mag niet goedgekeurd worden, want emoties zijn geen karaktereigenschappen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

30 maximumscore 2

- twee theatrale middelen:
spelgegevens/de vijf W's en materiële vormgevingsmiddelen 1
- voorbeeld theatraal middel (een van de volgende): 1
 - (spelgegevens/de vijf W's)
wie/rol: Daniëlle en Kim (en Bob)
wat/actie: contact leggen
waar/plaats: caravan
wanneer/tijd: 's middags
waarom/motief: om vrienden te worden / binnen te komen / Daniëlles (Ferry's) vertrouwen te winnen (via Daniëlle).

Opmerking

Wanneer de kandidaat één spelgegeven / één van de vijf W's met een juist voorbeeld geeft, mag het antwoord goedgekeurd worden.

- (materiële vormgevingsmiddelen) bijvoorbeeld, een van de volgende:
 - (decor) stoelen / kasten / lamp
 - (rekwisieten) gereedschapskist / schroevendraaijer
 - (kostuums) Daniëlle draagt een topje / hotpants / hoge hakken.
 - (grime) oogschaduw / mascara / lippenstift (Daniëlle is zwaar opgemaakt.)
 - (licht) daglicht
 - (geluid) fluitende vogels

Opmerking

Bij 'voorbeeld theatraal middel' hoeft de kandidaat niet nogmaals een van de twee theatrale middelen (spelgegevens/de vijf W's, materiële vormgevingsmiddelen) te noemen. Als de kandidaat de twee theatrale middelen niet kan noemen, maar wel een juist voorbeeld kan geven dan mag een scorepunt worden toegekend aan het voorbeeld.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

31 maximumscore 2

- Het rolinterview bestaat uit vijf vragen en vijf antwoorden 1
- De vragen zijn gesteld door een neutrale interviewer (niet in rol) en de antwoorden zijn in de stijl van Daniëlle geschreven 1

voorbeeldantwoord:

- 1 Wat is je favoriete hobby?
Ik houd heel erg van zingen. Het liefst zing ik keihard in de auto, als ik in m'n eentje ben. Zo fijn.
- 2 Houd je van Engelstalige of Nederlandstalige muziek?
Van Nederlandstalige muziek natuurlijk. En dan vooral van de smartlappen, want die raken me het meest. Daar zit gevoel in, snap je? Engelstalige muziek kan ik niet zo goed volgen.
- 3 Hoe oud is je hondje Khaleesi?
M'n möpke is alweer negen jaar. Ik verwen haar graag met lekkere hapjes, net als dat ik Ferry graag verwen, de liefde van m'n leven.
- 4 Waarom heb je je hondje Khaleesi genoemd?
Omdat ik de tv-serie Game of Thrones zo romantisch vind. En het personage Khaleesi is een supermooie, sterke vrouw die slaven bevrijdt en zo. Van haar naam word ik blij.
- 5 Heb je vriendinnen?
Ja, ik heb er drie waarmee ik soms ga hardlopen. Ze gaan ook wel eens zonder mij en dat doet me eigenlijk heel veel pijn van binnen, moet ik zeggen. Ik weet niet wat ik verkeerd doe.

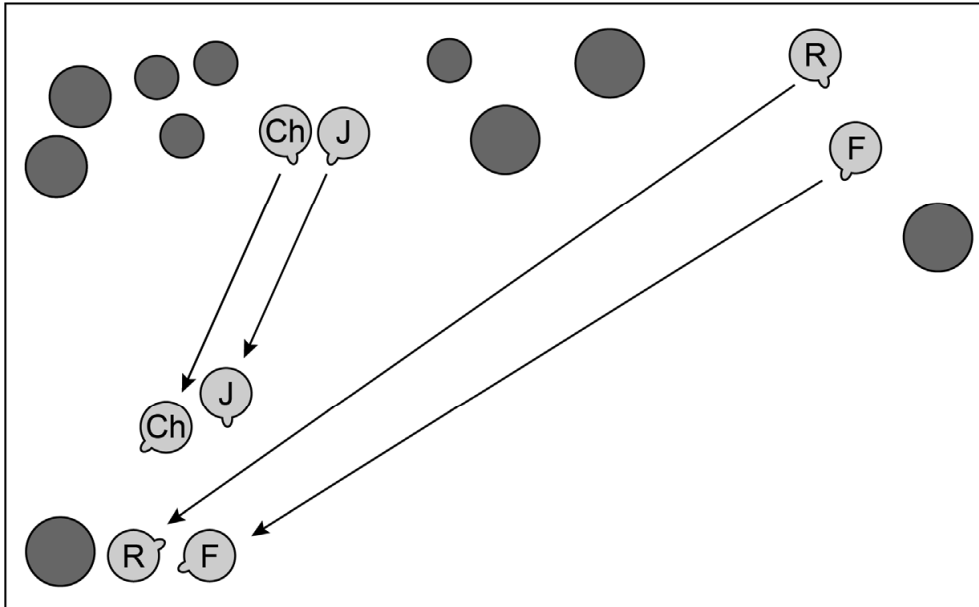
Opmerkingen

De antwoorden moeten gegeven zijn door Daniëlle en daarom specifieke informatie over Daniëlle bevatten.

Vragen als "Hoe heet je?" (dat stond al in het script) of "Hoe gaat het?" (te weinig specifieke informatie) mogen niet goedgerekend worden.

De interviewer is geen personage, de antwoorden van Daniëlle daarentegen zijn wel door het personage gegeven.

32 maximumscore 4

per personage met startpositie, eindpositie en kijkrichtingen juist

1

Opmerking

Als personages ontbreken, of posities én kijkrichtingen (door middel van het neusje) onjuist of onvolledig zijn ingetekend, geen scorepunten toekennen.

33 maximumscore 1

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

Het is niet pluis in Limburg, ook niet in die mooie, rustige bossen.

Opmerking

Zowel de mooie als de duistere kant van de Limburgse bossen moet in het antwoord zijn aangegeven.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

34 maximumscore 3

De dialoog is in dialoogvorm geschreven en bestaat uit zes clausen	1
De dialoog bevat een conflict	1
De dialoog bevat een climax in de laatste claus	1

voorbeeldantwoord:

jongen: Zullen we hierna nog ergens anders heen gaan?

Kim: Hmm, dat weet ik nog niet...

jongen: En wanneer weet je het wel?

Kim: Probeer me maar te overtuigen.

jongen: Ik heb iets wat je misschien wel heel lekker vindt (*haalt een zakje met een xtc-pil uit zijn zak*).

Kim: (*trekt haar pistool*) Waar heb je die xtc-pillen vandaan? (*laat haar identiteitskaart zien*) Ik werk bij de politie.

Opmerking

De climax mag duidelijk worden gemaakt door middel van een regieaanwijzing of door middel van de tekst.

35 D

36 maximumscore 2

- cliffhanger 1
- De makers zorgen ervoor dat je aan het einde van deze aflevering verder wilt kijken door (een van de volgende): 1
 - de muziek steeds harder / onheilspellend te laten klinken.
 - de camera eerst alleen de voeten te laten filmen, dan het lichaam en tot slot het gezicht van de man.
 - de muziek (ineens) te laten stoppen.
 - een black-out.
 - de man diep te laten zuchten / moeilijk/fronsend te laten kijken.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examiner in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 25 mei te accorderen.

Ook na 25 mei kunt u nog tot en met 13 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

blok 1	<i>Back to Oz</i> , Het Filiaal theatermakers met K.O.Brass en Slagwerk Den Haag, geschreven door Don Duyns
blok 2	<i>Trojan wars</i> , Het Nationale Theater
blok 3	<i>Undercover</i> , regie Eshref Reybrouck en Frank Devos
tekeningen	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2022

drama vmbo-GL en TL

Centraal examen vmbo-GL en TL

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vmbo-GL en TL,

Bij het centraal examen drama vmbo-GL en TL:

Op **pagina 21**, bij **vraag 32** moet de *Opmerking*

Als personages ontbreken, of posities én kijkrichtingen (door middel van het neusje) onjuist of onvolledig zijn ingetekend, geen scorepunten toekennen.

vervangen worden door:

Als de kandidaat per personage de startpositie en eindpositie juist heeft getekend, maar de kijkrichting ontbreekt / is onjuist, mag alsnog een scorepunt worden toegekend.

NB

- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe in zowel de eigen toegekende scores als in de door de eerste corrector toegekende scores en meldt deze wijziging aan de eerste corrector. De tweede corrector vermeldt daarbij dat deze late wijziging een gevolg is van de aanvulling door het CvTE.
- b. Als eerste en tweede corrector al overeenstemming hebben bereikt over de scores van de kandidaten, past de eerste corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe en meldt de hierdoor ontstane wijziging in de scores aan de tweede corrector. De eerste corrector vermeldt daarbij dat deze late wijziging een gevolg is van de aanvulling door het CvTE.

Het CvTE is zich ervan bewust dat dit leidt tot enkele aanvullende handelingen van administratieve aard. Deze extra werkzaamheden zijn in het belang van een goede beoordeling van de kandidaten.

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren drama vmbo-GL en TL.

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. J.H. van der Vegt,
voorzitter